

فیلترینگ در چین

به گزارش تجارت‌نیوز، بر اساس طرح صیانت از فضای مجازی، اینترنت در ایران دولتی می‌شود و هیچ شرکت خصوصی نمی‌تواند عرضه‌کننده اینترنت در ایران باشد. همه پیام‌رسان‌ها و اپلیکیشن‌ها باید از قوانین و مقرراتی که کمیسیون عالی وضع می‌کند تبعیت کنند و اگر نه، سرعت اینترنت محدود می‌شود و دسترسی به آن شبکه یا پلتفرم محدود می‌شود.

اگرچه آنچه در طرح صیانت آمده فراتر از این موارد است، اما همین چند نمونه شباهت زیادی با الگوی اینترنت چین دارد.

دیوار آتش در چین چگونه کار می‌کند؟

روزنامه اعتماد در گزارشی به ویژگی‌های اینترنت چین پرداخته است. بر اساس این گزارش پروژه مسدودسازی اینترنت در چین از سال ۱۹۹۸ کلید خورد و بعدها از دل این طرح، «دیوار بزرگ آتش» (Great Firewall) بیرون آمد. این دیوار یکی از پیچیده‌ترین سیستم‌های کنترل اینترنت و سانسور محتوا در دنیاست.

در چین دو میلیون نفر در استخدام دولتند تا صرفاً بر شبکه‌های اجتماعی، سرویس‌های بلاگ یا پیشبرد فیلترینگ در این کشور نظارت می‌کنند.

در چین، مسیرهای دسترسی به اینترنت، متعلق به دولت است. شرکت‌هایی مانند تلکام، چاینا موبایل یا چاینا یونیکورن، انحصار فروش اینترنت را به دست دارند. یعنی نزدیک به ۷۰۰ میلیون کاربر اینترنت در چین فقط از چند شرکت قادر به خرید هستند. شرکت‌های خصوصی هم می‌توانند پهنای باند مورد نیاز خود را از دولت اجاره کنند.

بر اساس مطالعات گروهی از دانشگاهیان در سال ۲۰۲۰، در چین ۳۱۱ هزار دامنه توسط دیوار آتشین چین مسدود شده است. معروفترین این دامنه‌ها عبارتند از «گوگل»، یوتیوب، فیس‌بوک، ردیت (Reddit)، نتفلیکس، اینستاگرام، توییچ، واتس‌آپ و حتی پینترست.

البته دولت چین زمانی به محدودسازی و مسدود کردن اینترنت رو آورد که هنوز استفاده از اینترنت فراگیر نبود و کسب‌وکارهای این کشور روی پیام‌رسان و شبکه‌های خارجی فعال نبودند.

کدام سایت‌ها در چین فیلتر است؟

در چین، سایت ویبو جایگزین توییتر شده، وی‌چت جایگزین واتس‌آپ است و بایدو جایگزین گوگل. اما حتی این جایگزین‌ها هم محدودیت‌هایی دارند و مردم چین حق ندارند درباره یک‌سری موضوعات خاص در آنجا صحبت کنند. مثلاً اگر با موتور جست‌وجوی بایدو در داخل کشور چین درباره حادثه میدان تیان آن من جست‌وجو کنید، با نتایج متفاوتی نسبت به نتایج گوگل روبه‌رو می‌شوید.

فیلترشکن‌ها در چین فعال است؟ با وجود افسانه‌هایی که از فیلترینگ در اینترنت چین به رسانه‌ها راه یافته، کاربران این کشور در تلاش برای رسیدن به اینترنت آزاد از تمام ابزارها استفاده می‌کنند. کاربران مدام با استفاده از فیلترشکن به جنگ دیوار آتش می‌روند و این دیوار هم هر روز با به‌روزرسانی و امکانات سخت‌افزاری و بودجه‌های کلان،

فیلترشکن‌ها را شناسایی و فیلتر می‌کند. همان مسئولیتی که در طرح صیانت بر عهده وزارت ارتباطات گذاشته شده است.

در این گزارش تاکید شده که مردم چین نهایتاً راه استفاده از اینترنت آزاد را پیدا می‌کنند و مدام فیلترینگ را دور می‌زنند. اما مساله این است که چینی‌ها در سال ۱۹۹۷ یعنی ۲۵ سال پیش این پروژه را کلید زده‌اند. زمانی که اقتصاد این کشور اصلاً به اینترنت وابسته نبود.